

בלבבי

שלה
ארץ
ישראל

ערב 17

בלבבי משבן אבנה

השיעורים של הרב זמינים ב"קול הלשון"

073.295.1245 ישראל | 718.521.5231 USA

פרשת השבוע פרשת שלח "שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען" אני איני מצווה אותך אם רצונך שלח כמו שאומר רש"י, יש דברי חז"ל "כדעתך" מ"ר שולח יב' מרגלים לא"י. א"י כמו שאומרים חז"ל. גבוהה מכל הארצות כולם. עש"כ נקרא עליה לא"י גבוה מכל הארצות כולם. וכל עליה ועליה שאדם עולה בה יש בו נסיון לשון נס להתנוסס. דבר הגבוה הנמצא למעלה. כל עליה חובקת בתוכה מציאות של נסיון. וא"כ עצם המציאות להכנס לא"י שהיא דייקא עליה לא"י כמו שנתבאר, בהכרח שיש בה נסיון. נסיון של כניסה לא"י. וכשם שהיה נסיון בדור המדבר במרגלים בכניסה לא"י. כך כסדר כל פעם שבאים להכנס לא"י, לחיות בתוך א"י, יש מציאות של נסיון.

נסה להתבונן ולהבין ביתר ביאור בס"ד מהו הנסיון שיש בעצם המהות שיש בכניסה לא"י ובמדורים בא"י. הגמ' אומרת בסנהדרין אה"ר כשהקב"ה ברא אותו וייצר את האדם עפר מן האדמה מהיכן נלקח אותו עפר? אומרת הגמרא, הקב"ה לקח ראשו כלומר עפר לצורך ראשו מא"י, גופו מבבל שאר אבריו מכל הארצות כולם ועוד. והרי שאדם כאשר נברא האיבר העיקרי שבו ראשו נברא מא"י וא"כ א"י היא במדרגה של ראש, זה המהות של א"י ראש. אם אדם הראשון ראשו נברא מא"י, זה לא במקרה, זה לא רק ענין של חשיבות שראש הוא דבר חשוב וא"י הוא מקום חשוב. בריאת מקום חשוב של האדם הנקרא ראש ממקום של א"י שהוא ראש.

אלא עומקם של דברים הוא שהראש של האדם נברא מא"י מפני שהמהות הפנימית של א"י היא מהות של ראש. ראש מקום של מוחין "ואמלא אותו בחוכמה בתבונה ובדעת" אלו כוחות המחשבה שנמצאים באדם ולפיכך לשון חז"ל כידוע מאד אוירא דא"י מחכים מאיפה השורש של הדבר שאוירא דא"י מחכים מפני שמדרגת א"י היא במדרגה של ראש. וכשם שבראש יש מציאות של מוחין, "ואמלא אותו בחוכמה בתבונה ובדעת" כך גם א"י יש בה מציאות של גילוי של מוחין. "אוירה דא"י מחכים" זה המהות שלה בהבחנה של ראש, חוכמה.

אבל יתר ע"כ מה שנאמר בלשון הפסוק "לא כארץ מצרים אשר יצאת משם" שם נאמ' "והשקית ברגלך כגן הירק" ארץ מצרים שלא יורד בה גשמים נילוס עולה ומשקים בה את כל ארץ מצרים. אבל א"י "אשר אתה בא שמה ממטר השמים תשתה מים" "ארץ אשר עיני ה' אלוקיך בה מראשית שנה ועד אחרית השנה" זה ארץ שהשגחת הקב"ה היא הנקראת עיני ה' כמו שמבואר זה ההשגחה "עיני ה' אלוקיך בו מראשית שנה ועד אחרית שנה"

וההבדל העמוק מארץ מצרים שיוצאים ממנה והכניסה לא"י בהגדרה החיצונית ארץ מצרים "השקית ברגלך כגן הירוק" א"י "ממטר השמים תשתה מים" דבר והיפוכו אבל ההגדרה העמוקה והמבוררת שבדבר, ארץ מצרים שנאמר בה "והשקית ברגלך כגן הירק" כלומר שהעבודת הקרקע של ארץ מצרים היא עבודה באופן ששייכת לעמל ויגיעה מה שנתקלל אדם הראשון ביציאתו מגן עדן. הקב"ה מגרש אותו מג"ע ושולח אותו בחזרה לעבוד את האדמה "אשר ממנה לוקחת" זה האופן של מדרגת ארץ מצרים. אבל מדרגת א"י "ארץ אשר עיני ה' אלוקיך בה מראשית שנה ועד אחרית שנה" "ממטר השמים תשתה מים" גם

העבודת כפים של א"י, גם העבודת קרקע של א"י היא לא כפשוטו כמו שעובדים קרקע עבודת כפים בשאר המקומות בזיעת אפיק תאכל לחם עד שובך אל האדמה אשר ממנה לוקחת". אלא בא"י שורש השפע זרעים "מאמין בחי עולמים וזרע" בא"י הגילוי, שהזריעה עצמה היא באופן של אמונה, היא באופן של "ארץ אשר עיני ה' אלוקיך בה מראשית שנה ועד אחרית שנה" היא באופן של "ממטר השמים תשתה מים" והרי שגם העבודת קרקע של א"י היא באופן כזה שעיקרה היא מהשגחת הקב"ה על הזרעים הללו "מאמין בחי עולמים וזרע" זה סדר זרעים בעיקר בא"י.

והעומק הברור שבדבר שהפעולה בא"י, העמל כפים של א"י, הזריעה קרקע של א"י. היא איננה מלאכה כפשוטו, שהאדם מתייגע, עמל. אלא המלאכה של א"י היא מלאכה שהאדם עושה פורתא, אבל ה' יגמור בעדו. הזריעה של א"י, הצמיחה של א"י, היא כולו בהשגחת ה' ית'.

בברור הדברים שנתבאר קודם "אווירה של א"י מחכים" ראשו של אדם הראשון נברא מא"י. מה שמצמיח בא"י שכל דבר שצומח יונק מאווירו והרי הדינים באופן של ניקה, באיזה אויר הוא יונק סוף בבא מציא ועוד מהיכן הוא יונק אוירה מא"י שמשם יונקים הזרעים של א"י הם יונקים מ"אווירה דא"י מחכים" זה מה שמצמיחה א"י, זה פרותיה של א"י. פירותיה של א"י נשתבחו בה. פירות שהביאו המרגלים הפירות הללו שהם פירות משובחים מאיפה השורש של השבח שנתגלו בפירות? הם הם הדברים שנתבאר השתא. מכיון שהפירות של א"י הם צומחים מ"ארץ אשר עיני ה' אלוקיך בה" "ממטר השמים תשתה מים" הם צומחים מ"האווירה דא"י מחכים" מכך כך הם צומחים ובזה נעשה ההבדל הגדול העצום בין הפירות הנמצאים בכל העולם כולו לפירות שנמצאים בא"י. שורש שבעת המינים, הם הראש דייקא לכל שאר הפירות הנמצאים בכל העולם כולו. כי א"י היא בהבחנה של ראש, והפירות הללו הם פירות הגדלים על ממטר השמים הם גדלים מההשגחה שעיני ה' אלוקיך בה מראשית שנה ועד אחרית שנה הם גדלים מ"האווירה דא"י מחכים" זה פירות שנשתבחו בה א"י.

ולפיכך לשון חז"ל כידוע מאד "אין אדם חוטא אלא א"כ נכנסה בו רוח שטות" נאמר על כל החטאים כולם לעולם אין האדם חוטא אלא א"כ נכנסת בו רוח שטות. אבל חטא ביחס לא"י. הנסיון של המרגלים שהיה בשעתו, והנסיון שבכל דור ודור. מכיון שנתבאר שא"י האווירה שלה הוא אוירה דחכמה הוא מקום של ראש, מקום של מוחין. וכל מה שגדל בה אפ' עבודת הקרקע שבה היא באופן של "עיני ה' אלוקיך בה" עין מקום של "עיני העדה" חכמי העדה גילוי של חוכמה, האווירה הוא זה שמצמיח כמו שהוזכר "אווירה של א"י מחכים" והוא מצמיח פירותיה. שם זה לעומת זה נמצא כח הנסיון כשם שיש גילוי של חוכמה בא"י לשון חז"ל הידוע "כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו" וכונת הדבר זה לא סתם שכיון שיש לו גדלות אז יש יצר גדול. אלא הכל בנוי באופן של זה לעומת זה באופן המדוקדק. וכל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו כמה הוא גדול? כפי שיעור גדלותו בדיוק כך שיעור גדלות של היצר הרע שיש לו. זה לעומת זה עשה אלוקים. טוב לעומת רע, רע לעומת

טוב. ולפי שיעור גילוי הטוב, כפי שיעור הגדול שבאדם, כך שיעור הרע שבאדם, כך שיעור הנסיון שבו, כך יצרו גדול ממנו.

ולפי זה בעניינינו השתא של א"י שהיא ראש מקום של מוחין "אווירה דא"י מחכים" הרי גדול מחבירו במקום. כפי שיעור הארת החוכמה הנמצאת בא"י כך כח השטות שנמצא בא"י. "זה לעומת זה עשה אלוקים" כפי עומק השיעור העצום והנורא של "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים" שלימות הארת החוכמה, אור התורה שבוקע ממקום הארון וק"ק שם נמצא לוחות העדות משם בוקע עומק הארה של החוכמה. וכפי שיעור החוכמה הבוקע משם, כך שיעור החוכמה, במקביל שיעור השטות. זה עומק הנסיון שהיה אצל המרגלים. כולם אנשים חשובים אנשי שם אבל לבסוף כל הנסיון שנעשה בעומק הנפילה ימותו פגריכם במדבר עומק הנסיון הוא נסיון של חוכמה כנגד הרוח השטות שנמצא עומד מציאות של חוכמה רוח שטות כנגדו.

עכשיו נבין יותר ברור כשמדברים על "אין אדם חוטא אלא א"כ נכנס בו רוח שטות" יש שתי מהלכים ברוח שטות כנגד החוכמה. וזה עומק הנסיון שקיים אצל כל אדם. כפשוטו כנגד החוכמה אילו היתה ידיעה על לב אדם לא היו חוטאים לעולם כמו שאומר הרמח"ל בדרך עץ החיים אלא שהידיעה מסתלקת מהמח ולפחות מהלב וכנגד זה יש מציאות של רוח שטות שהאדם מסיח דעת מן האמת וע"כ הוא חוטא. אבל האופן האחר הוא הרוח שטות מעקמת את המחשבה עומק העקמימות. אלו שתי פנים עמוקים לרוח שטות.

נחזור שוב פעם על הדברים שיהיו ברורים א"י מקום של "ואמלא אותו בחוכמה ובתבונה ובדעת" משם נבנה ראשו של אדם הראשון כולו ממציאות של חוכמה "האווירה דא"י מחכים" והיא המגדלת פירותיה כולה מציאות של חוכמה "מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים" ממקום ירושלים בית המקדש, קה"ק ארון לוחות העדות. כנגד כך עומד מציאות של רוח שטות "אין אדם חוטא אלא א"כ נכנסת בו רוח שטות" והרוח שטות הזו יש בה שתי פנים יש לה פנים אחד של הסתלקות החוכמה שזה גדר של שוטה חרש שוטה וקטן. שוטה זה מי שנסתלקה חוכמתו כפשוטו. אבל האופן השני הנוסף של הרוח שטות זה לא הסתלקות חוכמה כפשוטו, אלא בעומק שהחוכמה מתעקמת, הראשונים כמו שאומר ר' חיים מוולוז'ינער לא נשתבחו אלא בסברה ישירה יש מי שחוכמתו איננה הולכת באורח מישר זה נקרא רוח שטות. יש את הפנים שרוח שטות שהוזכר, שמסתלק החוכמה, שוטה. אין חוכמה. כמו קטן ממש אין בו חוכמה. אותו דבר יש שוטה. מעין כך ויתר ע"כ אין בו מציאות של חוכמה זהו רוח שטות. אבל בעומק הדק יותר שנתבאר באחרונה ענינו של רוח שטות שהחוכמה מתעקמת. דעת בעלי בתים הפוכה מדעת תורה. הם לא שוטים, אלא יש להם דעת שאינה ישרה. זה מה שנקרא "אין אדם חוטא אלא א"כ נכנסת בו רוח שטות" זהו שכל שאינו הולך באורח מישר מעיקרא כתיב "אלוקים עשה את האדם ישר אבל הם ביקשו חשבונות רבים" וכאשר ביקשו חשבונות רבים אז השכל נעשה דעתו של נחש נחש עקלתון כלשון חז"ל זה נחש שהולך בצורה עקמומית הדעת נעשית עקמומית זה עומק הנסיון של הכניסה של המרגלים לא"י. זה לא רק הסתלקות של חוכמה אלא אופן הדבר וגם "בני ענק ראינו שם וקברו שם את מתייהם" ועוד כדברי חז"ל כמו שמובא ברש"י כל סדר הדברים.

וביאור פני הדברים הוא שבא"י מונח קדושה ולעומת זה קליפה חופפת על הפרי להפכו מצד הקדושה של א"י זה מקום שכולו חוכמה כולו ראש "אווירה דא"י מחכים" לגדל את פירותיה אבל מכנגד שלו הרוח שטות שלו מגלה אורח עקמימיות דעת שאינה ישרה.

זה העומק שנאמר שהוזכר בהתחלה דברי רש"י שאומר הקב"ה למשה "שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען" שלח לך לדעתך, אני איני מצווה אותך אבל אם רצונך שלח. שלח לך "לדעתך" תלוי בדעת דמשה. וגם **ערב רב** עלה עמם ביציאת מצרים כמו שאומרים רבותינו כידוע ערב רב זה דעת דקלקול הפך דעת דקדושה שזה משה "לדעתך" דעת דקדושה, עומד הערב רב בדרך רמז מבואר בדברי רבותינו שערב רב בגימטריה דעת אבל זה דעת של אורח עקלתון זה דעת דקלקול הפך ה"אלוקים עשה את האדם ישר" הערב רב גימטריא של דעת, אבל דעת של אלו בקשו חשבונות רבים. וזה העומק של הנסיון של המרגלים שנכנסים לא"י אני איני מצווה אותך אם רצונך שלח, שלח לדעתך, לדעתך דייקא כלומר שזה יכול להיות באופן של דעת שלוחו של משה ומצד כך זה דעת דקדושה הוסיף משה יום אחד מדעתו דעת דקדושה אבל הולדתך הזה יכול גם לחול שיהיו לדעת בנחש עקלתון.

זה היה האחרית של עשרה מרגלים "במדבר הזה ימותו פגריכם" כי כמו שנתבאר ארץ ישראל היא כולה דעת, כולה ראש, היא כולה מציאות של מוחין. והנסיון לשלוח מרגלים לא"י אם הם ידבקו בדעת של משה אז הם יראו את שבחה של א"י את הראש של א"י, את המוחין של קדושה בא"י, את האורח מישר של א"י, את "האלוקים עשה את האדם ישר" אבל כשיוצאים מדעת דמשה הופכים להיות שלוחי הערב רב שיצאו ממצרים לדעתו של משה ועי"כ רואים את ישראל באורח שאיננו מישר רואים את א"י כפי שהם ראו וזה אחרית של הדבר "במדבר הזה ימותו פגריכם" כשמבינים את הדברים הללו כל כניסה לא"י.

לפי זה בעומק להבין ברור היא כניסה למדרגה של ראש יש כניסה למדרגה של מוחין, היא כניסה לנסיון של דעת האם דעת דקדושה או ח"ו דעת דקלקול. כשם שהדברים היו בכניסה הראשונה לא"י בבואם של בני"י ביציאתם ממצרים ע"מ להכנס לא"י ורובם ככולם מתו במדבר מבין עשרים עד בן ששים. כך דברים אמורים כל פעם כשבאים להיכנס לא"י ונכנסים לא"י ונמצאים בתוכה.

גם באחרית הימים אם היו זוכים אז כל כנסת ישראל היו חוזרים לא"י זכו על ענני שמיא אבל כשלא זכו כמו שמבואר בדברי רבותינו אז חלק מכנ"י חזרו מכח גירוש של האומות, שגירשו את ישראל חלקם ומכח כך חזרו לא"י. ועי"כ הכניסה לא"י היא לא לדעתך באופן של דעת משה באופן של דעת "אלוקים עשה את האדם ישר" אלא כמו שאומר הגר"א כידוע כמו שהאריך ר' אלחנן וסרמן שעומק האחרית של הגלות היא תהיה בהנהגת ראשי **הערב רב** והם הם אלה שהביאו כביכול את בני"י אל א"י עוד פעם. אבל מאותו מקום של העשרה מרגלים של "במדבר הזה ימותו פגריכם" מאותו מקום כביכול חוזרים לא"י בדעתו דנחש בדעתו של **ערב רב**, נחש עקלתון היפך האורח מישר. והכניסה לא"י מכוחם ועל ידם, ודאי שבפנימיות זה השגחת ה' ית', שמשגיח על הכל במעמקים של "עיני ה' אלוֹקֵיךְ בָּה מְרַאשֵׁית שָׁנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה" מניע את אותה תנועה אבל היא באיתכסיא שמתלבש עליה

לדעתך **ערב רב** דעת דקלקול מביאים את בני"י לא"י והם אלו המתראים בהנהגה כמנהיגים את סוד קודש את עמ"י אבל הם מנהיגים אותו באופן של דעת דקלקול.

וכשנמצאים בא"י יש נסיון גדול של א"י כפי שהתבאר השתא יש נסיון לחיות בא"י בצד העליון בטעם העליון של א"י לחיות במדרגה של ראש לחיות במדרגה של קדושה "ואמלא אותו בחוכמה בתבונה ובדעת" שלימות של הארת המוחין שמתגלים בא"י ויש את הניסיון של הצד השני שבעיקר מתגלה מכח מה שהוזכר קודם לכן ועי"כ נעשה עוד ועוד דעת השכלה של חיצוניות כל מי שיש לו עין מעט רואה את סדר הדברים הם הם אלו שהחזירו כביכול את בני"י לא"י לפחות בחלקם הגדול והם אלה שמניעים את הכל עוד פעם להשכלה לדעת **דערב רב** עד שמטביעים את כל הספינה כולה בדעת **בערב רב** מי שאין לו עין בוחנת רואה את דברים בפרטוטם רואה זאת כצורך פרנסה אבל מי שיש לו עין אמתית רואה מבין ברור זה הנהגה שלימה שכולה לדעתו של נחש לנחש עקלתון אותו נסיון שהיה בפרשת שלח בכניסה לא"י מעיקרא אותו נסיון. עומד עוד פעם בדרא בתראה זה לא מתראה כמובן שנמצאים במדבר יש מרגלים יש את משה ששולח אבל הפנים המעמקים של הדבר הוא הינו הך ממש.

כשמבינים את עומק הנסיון אז אפשר להדבק במדרגה של רוח אחרת היתה עמו של יהושע וכלב. יען רוח אחרת היתה עמם הם נשאר שולחים דמשה יהושע בן נון נער לא ימוש מתוך האהל מחובר למ"ר כלב בן יפונה מתדבק באבות הקדושים משתטח בחברון מקושרים לשורשם יש כאן שתי עומקים יהושע מקושר למשה שורש תורה, כלב מקושר לקומת כנ"י באבות משתטח על קברי אבות. אבל בין כך ובין כך זה חיבור לשורשים העמוקים של שורשם של נשמות ישראל. החיבור הזה יען רוח אחרת היתה עמם הם התחברו לרוח שנמצאת בא"י ל"אזירה דא"י מחכים" לא לדעת דנחש לא לדעת עקלתון לא לאופן הזה של הצטרפות ליושבי הארץ לשבעה האומות שהיו קודם לכם בא"י נהיה ככל הגויים בית ישראל אלא "והבדיל אתכם מן האומות כי היא חוכמתכם ובנתכם לעיני העמים" בזה נבדלים בעיקר עמ"י משאר האומות.

התולדות של זה הם בפועל שהאומות נצטוו בשבע מצוות, ישראל נצטוו בתרי"ג מצוות. אבל התרי"ג מצוות שנצטוו בני"י זה תולדה של חוכמתכם ובנתכם זה תרי"ג מצוות מהארה של תורה "כי היא חוכמתכם ובינתכם לעיני העמים" עד כמה שאנו מדבקים את עצמינו בחוכמה ובינה "ואמלא אותו בחוכמה בתבונה ובדעת" בחלקי התורה הקדושה במעמקים של מוחין של קדושה בזה אנו נבדלים ממצויאות האומות אבל ח"ו אם האדם מצרף את עצמו למהלכי הדעת **דערב רב** בהשכלה החודרת לתוך כרם בית ישראל ומשווה את עצמו לדעתם בהלבשה של פרנסה, אבל הוא חודר פנימה חודר, חודר עמוק, עמוק, עמוק עי"כ המקרא שהוזכר כי היא חוכמתכם ובינתכם לעיני העמים שבזה אבדיל אתכם מן האומות כבר נעשה מטושטש ואז וגם "בני הענק ראינו שם" הם רואים את הנשיאים שכשנעשים מצורפים לאומות העולם כשנעשים מצורפים לדעתם של אומות העולם אז כי אתם המעט מכל האומות. האומות העולם הם רב בכמות הם רב בגודל "בני ענק ראינו שם" כשדברים

האלו נהירים ובהירים ומבינים את עומק הנסיון הנמצא השתא באחרונה עומק הנסיון שנמצא השתא באחרונה זה לחיות חיי דעת דקדושה והבדלות מוחלטת מהדעת דקלקול הנמצאת סביבותינו ובתוכנו.

אבל לעתיד אומרים חז"ל כידוע והיא מקרא "תורה חדשה מאיתי תצא" זהו הכח של גלוי של הגאולה השלימה שתהיה במהרה בימינו משיח צדקינו ו"מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" מי יזכה להגיע לאותו תורה חדשה? מי יזכה להגיע לאותו דעה של "מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים"? מי שהדעה שלו תישאר נקיה תישאר טהורה מי שהדעה שלו לא תצטרף לחוכמה של אומות העולם שבוקעת לדעת **דערב רב** שחודרת למקום הדעת שבמוח שבאדם וגוזלת את נשמתו, מי שיעמיד חומה בצורה מסך המבדיל גמור בין החוכמה שנמצאת בחוץ וחודרת פנימה. והוא ימלא את מחשבתו אך ורק, אך ורק בחוכמתו של תורה הקדושה, אך ורק במחשבת התורה, אך ורק במחשבת הנהגת הבורא, אך ורק ברצונך להכיר את בוראך, ובוה הוא מתבונן עמל ויגע מתוך עמל התורה המוח שלו ישאר צרוף ונקי בחוכמתו של תורה על גבי אותו חוכמתו ויעשה כלי ל"תורה חדשה מאיתי תצא" ל"מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" אבל אם הכלי של האדם נעשה בדעה הרוח עכורה אז באה הרוח ועקרתו אין לזה קיום איך יאיר בו האור דלעתיד לבוא שכולו מוחין בלעתיד לבוא?

יה"ר שיבנה ביהמ"ק במהרה בימינו ותן חלקינו בתורתך שאנו מבקשים בכל יום כמה פעמים. ע"מ שהבקשה תהיה באמת באופן הנכון והאמתי צריך ברור להבדל באופן המוחלט מכל השפעת החוכמה שעוטפת מכל הצדדים מכל האיציטלות שקיימים. להישאר נקי להישאר טהור להישאר קדוש להישאר דבוק בעומק חוכמה של התורה הקדושה שהיא היא גלוי חכמתו ית' שמו. והוא ורצונו אחד, הוא וחוכמתו אחד. כמו שמבואר בדברי רבותינו ומבואר בנפש החיים עי"כ שמדבקים באופן שלם בחוכמת הבורא ית' שמו דבקים בו ית' שמו, וזה יעשה הכלי הארה דלתתא לגלוי תורה חדשה מאיתי

תצא ו"מלאה הארץ דעה ה' כמים לים מכסים."
שיעורי מורנו הרב שליט"א מופיעים ב"קול הלשון" ישראל | USA 718.521.5231
073.295.1245

שאלות בכל תחומי החיים בכלל והכרת הנפש בפרט יתקבלו בברכה במערכת השו"ת
ויועברו למורנו הרב שליט"א הכתובת לשליחת שאלות: rav@bilvavi.net או בפקס: -03
548-0529

[בשליחת שאלה בפקס, במספר הפקס שאליו תוחזר התשובה,
נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-הקולי של הפקס]
לברורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות לנייד 052.763.8588
או לדוא"ל: info@bilvavi.net

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה
חולון יום ד' 20:30
משפ' אליאס
רח' קדמן 4
לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'
ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק
ישיבה ראשית חכמה
רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים
לפרטים 052.765.1571